

Sygn. akt III C 868/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Kruczkowska

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2019 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. F. i M. F.**

przeciwko **(...) Bankowi Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o ustalenie, zapłatę

na skutek wniosku powodów o udzielenie zabezpieczenia

postanawia:

oddalić wniosek.

sędzia Joanna Kruczkowska

III C 868/19

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 30 grudnia 2019 r.

Pismem z dnia 19 grudnia 2019 r. (data nadania w Placówce Pocztovej k.203) strona powodowa zmodyfikowała powództwo w ten sposób, że wniosła o stwierdzenie nieistnienia stosunku prawnego, wynikającego z nieważnej umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF, zawartej w dniu 24 lipca 2008 r. z pozwanym bankiem (...) S.A. (...) Oddział w Ł. z siedzibą w K. oraz wszelkich innych zobowiązań, oświadczeń oraz umów do niej akcesoryjnych.

Ponadto strona powodowa wniosła o zabezpieczenie roszczenia poprzez zawieszenie spłat rat kredytu wynikającego z umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF, zawartej w dniu 24 lipca 2008 r. z bankiem (...) S.A. (...) Oddział w Ł. siedzibą w K. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w niniejszej sprawie.

Uzasadniając wniosek o zabezpieczenie powódka wskazała, że jej roszczenie jest uprawdopodobnione, albowiem wynikało wprost z załączonego materiału dowodowego i powoływanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz sądów powszechnych, wskazującego na abuzywność istotnych postanowień kwestionowanej umowy. Strona powodowa wskazała, że z uwagi na to, że umowa kredytu hipotecznego jest nieważna, powodowie spłacają zobowiązanie, które de facto nie istnieje. Ponadto w chwili składania pozwu powodowie nadpłacili raty w wysokości 99 tyś. zł z uwagi na zastosowanie klauzuli waloryzacyjnej. Nieudzielenie zabezpieczenia poprzez wstrzymanie spłaty rat przedmiotowego kredytu może wiązać się z powstaniem niepowetowanej szkody po stronie powodów. Powodowie w dalszym ciągu spłacają raty kredytowe wykreowanej przez klauzule indeksacyjne, mające charakter niedozwolonych postanowień umownych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

W ocenie Sądu, wnioski powodów o zabezpieczenie powództwa nie zasługują na uwzględnienie.

W myśl przepisu art. 730 § 1 k.p.c., w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. W dodatku art. 730¹ § 1 k.p.c. stanowi, że udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona, jeżeli tylko uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny, który na podstawie § 2 powołanego przepisu istnieje wówczas, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Co istotne należy wskazać, że w świetle powołanych przepisów obie te przesłanki muszą wystąpić kumulatywnie. Warto również podkreślić, że uprawdopodobnienie powinno opierać się na przedstawieniu stosownych środków dowodowych, na podstawie których kierując się zasadami doświadczenia życiowego, a także racjonalną oceną przedstawionego stanu faktycznego można dojść do usprawiedliwionego przekonania, że dochodzone roszczenie oraz obawa zniweczenia skutków procesu są wysoce prawdopodobne. Uprawdopodobnienie to nie może opierać się jednak wyłącznie na samych twierdzeniach strony.

W niniejszej sprawie powodowie domagali się udzielenia zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego poprzez zawieszenie obowiązków płatności dalszych rat z tytułu umowy kredytu hipotecznego nr (...) zawartej w dniu 24 lipca 2008 r.

W zaistniałej sytuacji, stosownie do treści przepisu art. 755 § 1 k.p.c., Sąd udziela zabezpieczenia w sposób jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, w tym nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. Przepis ten uprawnia bowiem Sąd do stosowania każdego rodzaju zabezpieczenia – a więc takiego, jaki Sąd uzna za najbardziej odpowiedni. Jednocześnie, zgodnie z art. art. 736 § 1 pkt 1 w zw. z art. 738 k.p.c., przy wyborze odpowiedniego sposobu zabezpieczenia Sąd związany jest sposobami wskazanymi przez wnioskodawcę. Istotnie, celem zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych może być m.in. zabezpieczenie wykonania przyszłego orzeczenia - oceniając zatem istnienie interesu prawnego oraz uprawdopodobnienie roszczenia, Sąd winien jest uwzględnić jego wspomniany cel.

Na gruncie materialnoprawnym za podstawę żądania pozwu należy uznać przepis art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe (Dz.U. 2018. 2187 j.t.), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty, a także zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Jednocześnie, zgodnie z art. 69 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, umowa kredytu powinna nie tylko zostać zawarta na piśmie, ale i określać m.in. kwotę i walutę kredytu. W przepisie tym wskazano również elementy z jakich powinna składać się umowa kredytu, przy czym zarówno w literaturze jak i orzecznictwie pojawia się szereg wątpliwości, czy każda umowa kredytu powinna zawierać ich komplet. Mimo to, nie ulega wątpliwości, że umowa kredytu w której nie wskazano chociażby wszystkich elementów określonych w art. 69 ust. 2, nadal pozostaje ważna (tak: B. Smykla, Prawo bankowe, Komentarz, Warszawa 2011, s. 301-302). Podobnie oczywistym jest, że umowa kredytu winna określać walutę, w jakiej został on udzielony.

W niniejszej sprawie należy przy tym wyraźnie odróżnić kwestię zastosowania w umowie niedozwolonej klauzuli umownej (art.385 [1] k.c.) w ramach tzw. spreadu od kwestii nieważności całej umowy na podstawie art.58 k.c. Zastosowanie przez pewien okres niedozwolonego postanowienia umownego (w zakresie sposobu rozliczania kredytu) nie powoduje a limine nieważności całej umowy od chwili jej zawarcia. Klauzulą niedozwoloną jest postanowienie umowy zawartej z konsumentem (lub wzorca umownego), które spełnia (łącznie) wszystkie przesłanki określone w przepisie art. 385¹ k.c.: 1) nie jest postanowieniem uzgodnionym indywidualnie; 2) nie jest postanowieniem w sposób jednoznaczny określającym główne świadczenia stron; 3) kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Dokonanie oceny wymaga zbadania okoliczności związanych z procesem kontraktowania, zaś oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia

oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. W świetle najnowszego orzecznictwa sądów powszechnych /np. wyrok SN z dn. 22.01.2016 r. I CSK 1049/14; wyrok SA w Krakowie z dn. 4.10.2016 r. I ACa 645/16; etc./ zasady określania kursu waluty denominacji ze względu na brak szczegółowych parametrów pozwalających na kontrolę banku w sposobie ustalania kursu waluty, który jest odmienny od kursu oferowanego przez NBP, mogą stanowić klauzule niedozwolone, przy czym ustalenie tego wymaga kontroli incydentalnej w każdej sprawie. Związanie sądu orzeczeniem SOKiK oraz wpisaniem danej klauzuli stosowanej przez konkretny bank do rejestru klauzul niedozwolonych dotyczy tylko tych umów, które zostały zawarte po umieszczeniu postanowienia umownego do rejestru.

W ocenie Sądu, powodowie uprawdopodobnili twierdzenia w zakresie dyskrecjonalności Banku w ustalaniu wysokości zobowiązań, a tym samym kwestionowanych w tym zakresie klauzul indeksacyjnych w zawartej przez nich umowie kredytowej. Sad stoi na stanowisku, że wskazane przez powodów zapisy świadczą o możliwości ich zakwalifikowania do klauzul niedozwolonych. Mechanizm ustalania przez Bank kursów waluty w sposób, jaki pozostawia mu swobodę jest oczywiście sprzeczny z dobrymi obyczajami, a przy tym rażąco narusza interesy konsumenta (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 lipca 2017 roku, II CSK 803/16, OSNC 2018/7-8/79, Biul.SN 2018/4/8, LEX nr 2369626). Zważywszy na powyższe okoliczności, na obecnym etapie Sąd roszczenie powodów uznał za uprawdopodobnione.

Jednakże, odnosząc się do drugiej z kumulatywnych przesłanek wymienionych w art.730¹ k.p.c., tj. interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, wskazać trzeba, iż w ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw ku temu, by przyjąć, że zasadne są obawy powodów, co do tego, że w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia uniemożliwione lub poważnie utrudnione mogłoby zostać wykonanie zapadłego orzeczenia. Występowanie interesu prawnego, stosownie do art.730¹ § 2 k.p.c. polegać może na uniemożliwieniu lub poważnym utrudnieniu osiągnięcia celu postępowania w sprawie. Jak słusznie podnosi się w literaturze dotyczącej postępowania zabezpieczającego obawa taka musi mieć charakter realny, nie zaś hipotetyczny i opierający się jedynie na subiektywnych odczuciach uprawnionego (por. E. Stefańska w; Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Małgorzaty Manowskiej, wyd. LexisNexis Polska, s. 357).

Powodowie wskazali, że za udzieleniem zabezpieczenia przemawia fakt, iż powodowie spłacają zobowiązanie, które de facto nie istnieje, a nieudzielenie zabezpieczenia poprzez wstrzymanie spłaty raty przedmiotowego kredytu może wiązać się z powstaniem niepowetowanej szkody.

Odnosząc się do wniosku powodów o wstrzymanie obowiązku dokonywania spłat kredytu hipotecznego w związku z powództwem o stwierdzenie nieważności umowy kredytowej - do czasu uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie, wniosek jako bezzasadny podlegał oddaleniu.

Podkreślić należy, iż strony cały czas wiąże umowa z dnia 24 lipca 2008 r. z której pozwany Bank w całości się wywiązał przekazując środki z kredytu do dyspozycji powodów. Pozwany wypełnił swoje zobowiązanie kontraktowe, natomiast obecnie strona powodowa, powołując się na nieważność umowy, którą zresztą realizowała do chwili obecnej dąży do usankcjonowania niewykonywania przez siebie zobowiązań kontraktowych, licząc tylko i wyłącznie na pozytywny dla nich finał postępowania sądowego. Zgodnie z art. 385¹ §2 k.c. – jeżeli postanowienie umowy zgodnie z par.1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Przywołując obowiązujące, a także znajdujące w niniejszej sprawie zastosowanie przepisy należy dojść do wniosku, że sposób zabezpieczenia nie może stanowić dla uprawnionego nadmiernego obciążenia - jedynie zapewnić mu należytą ochronę prawną (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w postanowieniu z dnia 9 lutego 2012 roku, I ACz 196/12, LEX nr 1115411). Przypomnienia, a zarazem podkreślenia wymaga fakt, że banki nie udzielają kredytów ze środków własnych, ale ze środków finansowych uzyskanych z innych źródeł, a więc m.in. od klientów którzy składają je na rachunkach bankowych czy lokatach. Aby zapewnić odpowiednie bezpieczeństwo powierzonych im pieniędzy, banki są zobowiązane do podejmowania wszelkich działań, które pozwalają chociażby zminimalizować ryzyko w sytuacji, gdy konkretny kredytobiorca napotka problemy ze spłatą kredytu. W efekcie, postępowanie banków w zakresie

dochodzenia spłaty zaległości należy uznać za w pełni zgodne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem umowy. Tym samym każdy, kto decyduje się na zaciągnięcie kredytu powinien liczyć się z obowiązkiem jego spłaty.

Strona powodowa wskazała, że za udzieleniem zabezpieczenia przemawia fakt, że powodowie nadpłacili raty w wysokości około 99 tys. zł z uwagi na zastosowanie klauzuli waloryzacyjnej, a nieudzielenie zabezpieczenia może wiązać się z powstaniem niepowetowanej szkody.

Z informacji znanych Sądowi z urzędu wynika, iż występuje ryzyko związane z orzeczeniami polskich sądów w sprawach z powództwa kredytobiorców walutowych kredytów hipotecznych przeciwko bankom, a ryzyko ewentualnej zmiany linii orzecznictwa może wywrzeć znaczny, negatywny wpływ na banki, posiadające portfele walutowych kredytów hipotecznych. Niemniej jednak, w niniejszej sprawie ryzyko przyszłej, ewentualnej niewypłacalności Banku ma charakter jedynie potencjalny, hipotetyczny, probabilistyczny. Nawet ewentualne uznanie za niedozwolone konkretnych wzorców umownych i biorąc pod uwagę liczbę osób – klientów pozwanego Banku, którzy zawarli podobne umowy o kredyt hipoteczny indeksowany do CHF, ryzyko, że skala tego zjawiska, w obliczu kierowanych wobec pozwanego roszczeń, spowoduje całkowitą jego niewypłacalność, pozostaje minimalne. Nie można bowiem utożsamiać pogarszającej się sytuacji sektora z ryzykiem upadłości poszczególnych podmiotów.

Mając na względzie okoliczności, powołane wyżej, Sąd doszedł jednak do przekonania, że nie zachodzi prawdopodobieństwo powstania niepowetowanej szkody po stronie powodów, jak również nie zachodzi prawdopodobieństwo, iż wydany w sprawie w przyszłości wyrok – przy braku zabezpieczenia – nie będzie mógł zostać wykonany. Mając na uwadze wszystko powyższe, na mocy przepisu art. 730 k.p.c. w zw. z art. 730¹ k.p.c. orzeczono jak w sentencji postanowienia.

SSO Joanna Kruczkowska

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Joanna Kruczkowska